

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Razširjen strokovni kolegij za psihiatrijo

Univerzitetna psihiatrična klinika Ljubljana
Chengdujska 45
pp 5211
1001 Ljubljana
Tel.: 01 587 21 00
Fax: 01 529 41 11

Zadeva: 1. Seja RSK za psihiatrijo – dne 22.12.2021

Prisotni član on line: izr. prof. dr. Maja Rus Makovec, dr. med., Jure Koprivšek, dr. med., as. Andreja Čelofiga, dr. med., as. dr. Karin Serbec, dr. med., doc. dr. Jurij Bon, dr. med., prof. dr. Blanka Kores Plesničar

Dnevni red:

1. Ugotovitev sklepčnosti
2. Odgovor na dopis PB Vojnik v zvezi z Akcijskim načrtom za duševno zdravje 2021-2023
3. Razno

Ad 1. Ugotovitev sklepčnosti

Sklep:

Člani RSK ugotavljajo, da je kolegij sklepčen in potrjuje dnevni red 1. seje RSK za psihiatrijo.

Ad 2. Odgovor na dopis PB Vojnik v zvezi z Akcijskim načrtom za duševno zdravje 2021-2023

RSK ob pregledu Akcijskega načrta za duševno zdravje 2021-2023 sprejme naslednje sklepe:

- a. Kriza epidemije COVID-19 je pokazala, da so bolnišnice in druge institucije bolj ranljive ter je njihovo delovanje bolj prizadeto v času epidemij, kot to velja za primarni zdravstveni sektor. Trditev je napačna: vse psihiatrične bolnišnice so nemoteno delovale v času epidemije, nemoteno sprejemale bolnike, ki so potrebovali hospitalno zdravljenje, izvajale so ambulantne dejavnosti, in jih niso pošiljale na Centre za duševno zdravje. Psihiatrične bolnišnice so morale svoje aktivnosti in izpolnjevanje programa sporočiti ZZZS in MZ, medtem, ko Centri za duševno zdravje izvajanje in realizacije svojega programa do sedaj, za čas epidemije, niso sporočali. RSK za psihiatrijo smatra to trditev kot nepodkrepljeno.
- b. Psihiatrične bolnišnice, ZD brez Centrov za duševno zdravje in koncesionarji, RSK za psihiatrijo, obe Katedri za psihiatrijo in Združenje psihiatrov Slovenije niso vključeni v nobeno aktivnost na področju ciljev in prednostnih nalog v akcijskem načrtu. Iz navedenega izhaja, da je vodilna institucija na tem področju NIJZ, s koliko strokovnjaki s področja duševnega zdravja, pa je neznano. RSK za psihiatrijo ponovno navaja, da ne more biti razvoj psihiatrične stroke na primarni ravni, saj to ni nikjer v drugih državah.
- c. V promociji duševnega zdravja in preventive ter destigmatizacije pri različnih starostnih skupinah niso vključeni sekundarni in terciarni centri, tudi na obe Katedri za psihiatrijo obeh medicinskih fakultet, ne RSK za psihiatrijo in Združenje psihiatrov.
- d. Koncept de-institucionalizacije se nanaša na odnos do moči in podpora aktivni vključenosti v personalizirane navezovalne in druge življenjske kontekste ljudi z duševno motnjo. Gre torej za paradigmatalno držo, ki je imanentni del sodobne psihiatrične stroke. Zato tega koncepta ne strokovno ne etično ni primerno uporabljati v smislu binarnega razmišljanja, da »neka organizacijska oblika imanima značaja de-institucionalizacije«, saj je bistvo v vsebinah in ne le formalnih organizacijskih oblikah načinov zdravljenja/obrnave.
- e. Povsod se namenoma izpušča edina terciarna psihiatrična ustanova v Sloveniji – UPK Ljubljana. UPK Ljubljana pokriva vse starostne skupine prebivalstva, v njihovo obravnavo, promocijo in kazalnike pa ni vključena. RSK za psihiatrijo ugotavlja, da je nesprejemljivo, da ima NIJZ, ki nima oprava z bolniki in ne pozna dobro klinične prakse, pooblastila za kazalnike, ki bodo opredeljevali klinično strokovno prakso.
- f. V mreži službi za duševno zdravje v vseh starostnih skupinah psihiatrične bolnišnice (sekundarni in terciarni nivo) nimajo nobene vloge in so izpuščene v vseh starostnih skupinah.
- g. Psihiatrične bolnišnice glede na navedeno v akcijskem načrtu nimajo nobene vloge v preprečevanju samomora.

- h. Psihiatrične bolnišnice so izključene iz področja raziskovanja v pomembnem deležu. RSK za psihiatrijo ugotavlja, da ni vključen ARRS.
- i. Združenje psihiatrov je kot organizacija, ki vključuje vse strokovne deležnike s področja psihiatrije v Sloveniji, oktobra 2021 v okviru rednih srečanj združenja oblikovalo platformo za pripravo in usklajevanje protokolov sodelovanja primarne, sekundarne in terciarne ravni na področju duševnega zdravja. Za kakovostno pripravo protokolov je potrebno v Akcijskem načrtu za duševno zdravje 2021-2023 za Centre za duševno zdravje odraslih in Centre za duševno zdravje otrok in mladostnikov natančno opredeliti časovne normative storitev, predvideno kapaciteto oz. število vključenih uporabnikov storitev in meje geografske pokritosti področij Slovenije za posamezne CDZO / CDZOM.
- j. Združenje psihiatrov, RSK in UPK Ljubljana so v preteklosti s svojimi člani aktivno sodelovali v delovnih skupinah pri pripravi nujnih zakonskih sprememb na področju zakonodaje (sprememba ZDZdr, Posebni normativi in standardi za ambulantno in hospitalno psihiatrično obravnavo), enako tudi pri ureditvi področja forenzične psihiatrije (»po-forenzična« obravnavo), vendar do sedaj še nismo bili priča dokončanju nujnih potrebnih sprememb na področju navedene zakonodaje.

Ad 3/ Razno

Sklep: RSK za psihiatrijo podpira ponovno vlogo Združenja psihiatrov na ZZZS v zvezi z novimi normativi za ambulantno delo na področju psihiatrije.

Zapisala:

Prof. dr. Blanka Kores Plesničar, dr. med.
Predsednica RSK za psihiatrijo